

Lempäälän kunnan pysäköintiohjelma

Pysäköintiohjelma yhdellä silmäyksellä

Yhteinen linja kuntakeskukseen ja Sääksjärvelle

Miksi?

Yhtenäiset
pysäköitiperiaatteet
Tehokas maankäyttö
Sujuvat matkaketjut
Elinvoimaiset keskustat

Mitä muutetaan?

Pysäköintiä keskitetään
Kadunvarsipaikat
nopeaan asiointiin
Liityntäpysäköintiä
parannetaan ja
digitalisoidaan

Miten toteutetaan?

Vyöhykekohtainen
ohjaus
Valvonta ja digitalisointi
Käyttöasteen seuranta
Valtuustokausittainen
päivitys

Mitä ohjelma koskee?

Ydinkeskustaa ja
Sääksjärven keskustaa
Muilla alueilla pysäköintiä
ohjataan kaavoituksen ja
rakennusvalvonnan
keinoin.

Lempäälän kunnan pysäköintiohjelman tavoitteena on luoda yhtenäiset periaatteet moottoriajoneuvojen pysäköinnille Lempäälän kuntakeskuksessa ja Sääksjärvellä. Ohjelma tukee kunnan strategista kehitystä ja tähtää pysäköinnin toimivuuden parantamiseen sekä pysäköintikäytäntöjen yhtenäistämiseen.

Keskeisenä tavoitteena on kehittää ja tehostaa pysäköintiä osana kaavoitusta ja matkaketjujen sujuvuutta. Tällä tuetaan joukkoliikenteen käyttöä, kunnan saavutettavuutta sekä paikallisen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

Lempäälän pysäköintiohjelma perustuu Tampereen kaupunkiseudun seudullisiin periaatteisiin erityisesti pysäköintinormin ja vyöhykejaon osalta. Pysäköintiohjelmaa päivitetään tarpeen mukaan valtuustokausittain.

Tampereen kaupunkiseutu pysäköintivyöhykkeet

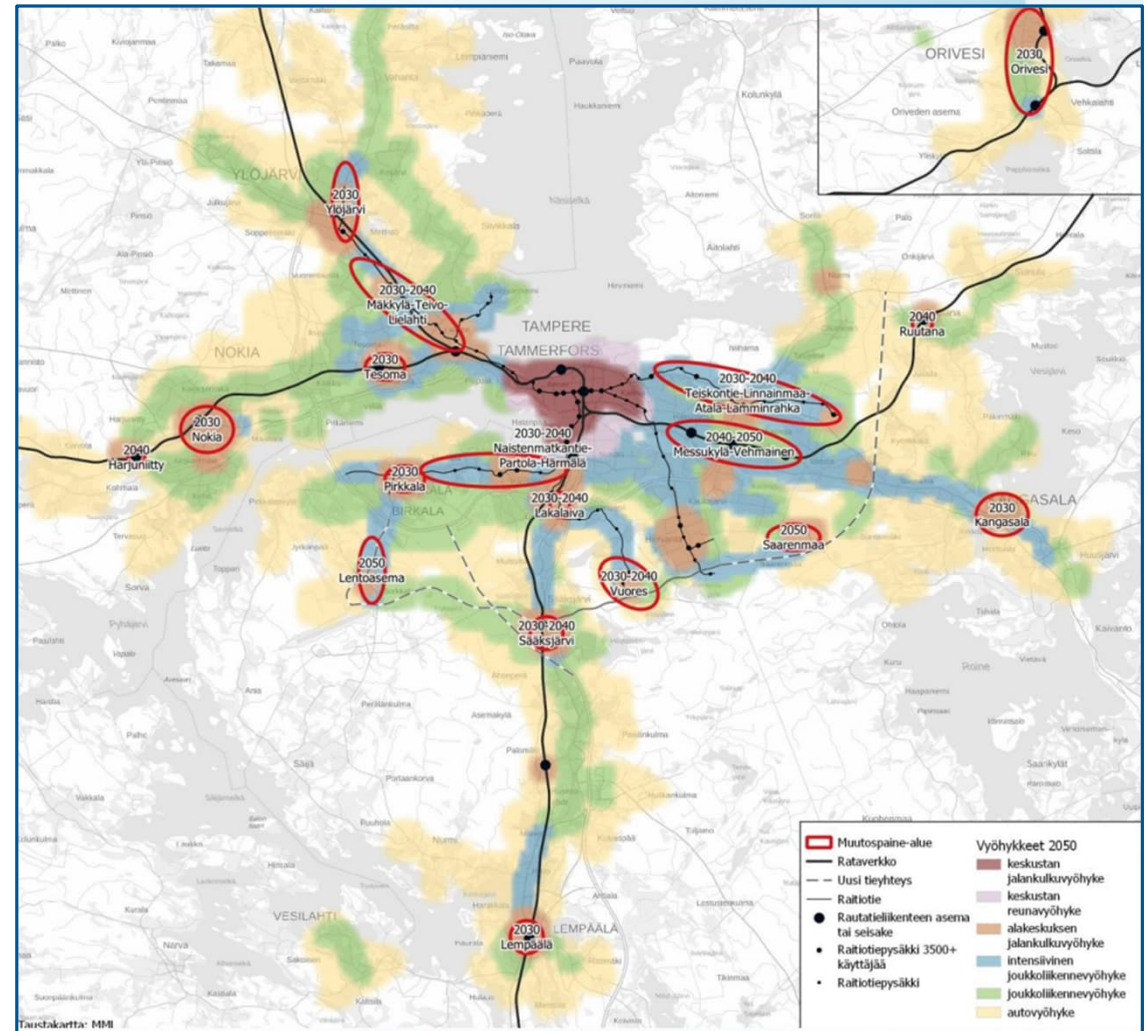
Tampereen kaupunkiseudun kasvaminen tuo muutospainetta.

Yhtenäinen lähtökohta pysäköintinormeille.
Rakenteellisen ja keskitetyn pysäköinnin edistäminen.
Kestävien kulkumuotojen kilpailukyvyyn parantaminen.

Kaupunkiseudun pysäköintiperiaatteita on tarkasteltu vyöhykekarttojen avulla.

Kartat kuvaavat, millaista kehitystä suunnitelmat ennakoivat vuosille 2030–2050 ja millaisia muutoksia pysäköinnissä tämä tuo mukanaan.

Lempäälässä tunnistetut muutospainevyöhykkeet sijoittuvat kuntakeskukseen sekä Sääksjärvelle.

Tampereen kaupunkiseudun pysäköintivyöhykkeet ja tunnistetut muutospainealueet (Tampereen kaupunkiseudun pysäköintiperiaatteet, 2021)

Seudulliset toimenpidesuosituksukset vyöhykkeittäin

 Tampereen keskustan jalankulkuvyöhyke	 Kuntakeskukset, Tampereen alakeskukset	 Intensiivinen joukkoliikennevyöhyke ja muut alakeskukset	 Joukkoliikennevyöhyke	 Autovyöhyke
Seudullisesti merkittävät - Pysäköintinormin päivitys - Pyöräpysäköinnin määrä- ja laatuvaatimukset - Rakenteellinen, keskitetty pysäköinti + velvoitepysäköinti - Kadunvarsipysäköinti lyhyt-aikaista asiointipysäköintiä - Pääasiallisesti maksullinen pysäköinti - Tehostettu pysäköinninvalvonta - Reaaliaikainen pysäköintitieto - Jakeluliikenteen lastaus- ja purkupaikat - Pyörien liityntäpysäköinti	Seudullisesti merkittävät - Pysäköintinormi 1/110-120 - PP-normi 1/40 (asuminen) - Keskitetty pysäköinti (nimeämättömät paikat) - Kadunvarsipysäköinti lyhytaikaista asiointipysäköintiä (aikarajoitettu) - Tehostettu pysäköinninvalvonta - Pyörien liityntäpysäköinti	Seudullisesti merkittävät - Pysäköintinormi 1/100-120 - PP-normi 1/40 - Aikarajoitettu pysäköinti - Pysäköinninvalvonta - Pyörien liityntäpysäköinti - Kadunvarsipysäköinti lyhytaikaista asiointipysäköintiä - Keskitetty pysäköinti	Seudullisesti merkittävät - Pysäköintinormi 1/80-90 - PP-normi 1/40 - Pyörien liityntäpysäköinti Paikallisesti harkittavaksi - Rakenteellinen ja/tai keskitetty pysäköinti - Puolitehokkaita osittain rakenteellisia ratkaisuja - Aikarajoitettu pysäköinti	Seudullisesti merkittävät - Autopysäköinnin normi tapaus ja asuntotyyppi kohtaisesti esim. 1,5/as Paikallisesti harkittavaksi - Pyöräpysäköinnin normi - Liiketila ja työpaikka-alueille tapauskohtaisesti / markkinaehtoisesti
Paikallisesti harkittavaksi - Joustot vahvasti mukana normissa: yhteiskäyttö-autoista/vuorottaispysäköinnistä/keskitetystä ja nimeämättömästä pysäköinnistä - Autottomat/vähäautoiset korttelit	Paikallisesti harkittavaksi - Rakenteellinen pysäköinti ja velvoitepysäköinti - Joustot normissa - Pysäköinnin hinnoittelu (maksullinen pysäköinti) - Reaaliaikainen pysäköintitieto - Jakeluliikenteen lastaus- ja purkupaikat - Autojen liityntäpysäköinti erityisesti asemien yhteydessä - Autottomat/vähäautoiset korttelit	Paikallisesti harkittavaksi - Rakenteellinen pysäköinti ja velvoitepysäköinti - Reaaliaikainen pysäköintitieto - Autojen liityntäpysäköinti erityisesti asemien yhteydessä helposti saavutettavissa joukkoliikenteen runkoyhteyden varressa - Joustot normissa - Pysäköinnin hinnoittelu	Pysäköintinormi kuvaa kaavassa esitettävää vaatimusta pysäköinnin rakentamiseksi. Edellä esitetty suosituksia pysäköinnin enimmäismääräksi. Joustavalla pysäköintinormilla tarkoitetaan vaatimusta, joka sisältää "kannustimia" jotka toteuttamalla vähennetään pysäköintitarvetta. Kaavassa se tarkoittaa kevennystä autopaikkamääriin. Esim. Kuntakeskustassa miniminormi on 1/110 ap/kem ja määritettäviä joustoja noudattamalla se voidaan muuttaa vastaamaan 1/120-130 ap/kem Kuntakeskukset, Tampereen alakeskukset luokan alla on monenlaisia keskuksissa, joissa esim. joukkoliikenteen käytän edellytykset vaihtelevat paljon, mikä vaikuttaa paljon henkilöauton omistukseen. Luokan suositusten hyödyntämisen yhteydessä tulee käyttää erityistä kohdekohtaista harkintaa.	

Tampereen kaupunkiseudun pysäköinnin toimenpidesuosituksukset vyöhykkeittäin (Tampereen kaupunkiseudun pysäköintiperiaatteet, 2021)

Pysäköintiohjelman tarve

Pysäköintiohjelmalla määritellään Lempäälän kuntaan yhteinen tahtotila pysäköinnin kehittämisestä. Pysäköintijärjestelmän käytön tehostaminen ja käyttäjälähtöinen kehittäminen mahdollistavat viihtyisän elinympäristön toteuttamisen, sekä parantavat keskustojen elinvoimaisuutta.

Kestävän liikkumisen edistämiseen pohjautuvat kehittämistarpeet keskusta-alueilla ohjaavat pysäköintiä entistä enemmän keskitettyihin sekä rakenteellisiin pysäköintiratkaisuihin. Pysäköintiohjelma antaa edellytykset tiiviille kaupunkikehitykselle kuntakeskuksessa sekä Sääksjärvellä.

Oikealla pysäköintimitoituksella ja oikea-aikaisella pysäköintiratkaisujen toteuttamisella parannetaan täydennysrakentamisen houkuttelevuutta rakentajien, asukkaiden ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten kannalta. Pysäköinti on tärkeä osa kasvavan Lempäälän kunnan palvelujen ja matkaketjujen suunnittelua. Liikenteen ja maankäytön yhteensovittamisella voidaan myös tehokkaasti ohjata asetettuja liikennepoliittisia tavoitteita.

Tiivistyvä maankäyttö

Pysäköinnin tilantarve ja kustannus korostuvat kuntakeskuksen ja Sääksjärven tiivistyessä.

Elinvoima ja asiointi

Pysäköitipaikat on kierrettävä palvelujen läheisyydessä. Pysäköinti vaikuttaa asumiseen, palveluihin ja yritysten toimintaan

Kestävä liikkuminen

Pysäköinti kytketään joukkoliikenteeseen, pyöräilyyn ja sujuviin matkaketjuihin.

Pysäköinnin vaiheet Lempäälässä

Lempäälän keskustan pysäköintiselvityksissä on tuotu esiin pysäköintitarkoitusten yhdistämisen olevan kannattavin ja kustannustehokkain ratkaisu keskustaympäristön kehittämisessä. Pysäköintilaitos mahdollistaa pitkäaikaisen asukaspysäköinnin velvoitepaikkojen sekä nimeämättömien sopimuspaikkojen kautta. Lyhytaikainen asiakaspysäköinti on myös järjestettävissä pysäköintipaikkojen vuorottaispysäköinnin myötä. Keskusta-alueen eri toiminnot tarvitsevat pysäköintiä eri aikaan vuorokaudesta, jolloin yksittäisen pysäköintipaikan käyttöaste nousee.

"Pysäköintilaitos toimii junaradan meluntorjuntaa torjuvana rakennuksena sekä mahdollistaa tiiviimmän ja viihtyisämmän ydinkeskustan rakentumisen Pysäköinti järjestetään vuorottaispysäköintinä, jotta toteutettujen pysäköintipaikkojen käyttöaste maksimoidaan – tavoitteena käyttäjä maksaa –periaate. Pysäköintilaitoksen käyttäjien houkuttelemiseksi kadunvarsipysäköinnin sekä muun pintapysäköinnin tulee keskusta-alueella olla rajoitettua ja/tai maksullista. Pysäköinnin muutokset edellyttävät kunnallisen pysäköinninvalvonnan käyttöönottoa" (KH 17.10.2016 § 245).

Keskeiset tapahtumat:

2013: keskustan osayleiskaava lainvoimainen

2015: keskustan yleissuunnitelman hyväksyminen

2016: ydinkeskustan asemakaava lainvoimainen

2020: pysäköintilaitos aloittaa toimintansa

2024: Sääksjärven osayleiskaava hyväksytty

2024: länsipuolen pysäköintihallin asemakaava lainvoimainen

Pysäköintiohjelman taustaa

Yleissuunnitelmassa Lempäälän keskustan taajamarakenne muodostettiin tiiviiksi korttelikokonaisuudeksi rautatieaseman ympärille. Pysäköinti sijoitettiin pääosin rakenteellisena ja maanpäällisiä pysäköintipaikkoja varattiin vain rajallisesti lyhytaikaiseen asiointiin.

Pysäköinnin merkitys korostuu kun rakentamisen tehokkuus kasvaa. Väljästi rakennetuilla alueilla pysäköintiratkaisuilla on yleensä vähäinen vaikutus kokonaiskustannuksiin. Tiiviissä kaupunkirakenteessa pysäköintiin liittyvät kustannukset nousevat keskeisiksi tekijöiksi. Lisäksi pysäköinnin vaatima maapinta-ala on keskustoissa arvokasta. Tässä korostuu kunnan rooli pysäköinnin kokonaisuuden ohjaajana erityisesti tiivistyvillä alueilla.

Lempäälän kunnan pysäköintiohjelma perustuu seuraavissa suunnitelmissa esitettyihin linjauksiin ja päätöksiin:

- Keskustan yleissuunnitelma (Aihio Arkkitehdit Oy, 2014)
- Selvitys keskustan pysäköintilaitoksen liiketoimintamalleista (Ramboll, 2016)
- Lempäälän keskustan liikenne- ja pysäköintiselvitys (Ramboll, 2016)
- Keskustan liikenteen yleissuunnitelma (Ramboll, 2019)
- Selvitys pysäköinnistä Lempäälän kunnan nauhataajaman alueelta (WSP, 2019)
- Sääksjärven seisakkeen liityntäpysäköinti (FCG, 2019)
- Sääksjärven keskustan yleissuunnitelma (INARO, 2023)
- Sääksjärven liikenteen yleissuunnitelma (Destia, 2025)
- Lempäälän pyöräpysäköinnin yleissuunnitelma (Sweco, 2025)
- Lempäälän kuntastrategia 2022-2030
- Lempäälän kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelma (Sweco, 2023)
- Tampereen kaupunkiseudun pysäköintiperiaatteet (2021) tai viimeisin seutuhallituksessa hyväksytty julkaisu
- Päätökset KV, KH ja yhd.ltk

Pysäköinnin nykytila

≈ 500

Paikkaa
kuntakeskuksessa

≈ 250

Liityntäpysäköinti-
paikkaa

≈ 60

Liityntäpysäköinti-
paikkaa Sääksjärvellä

Pintapysäköinti ja aikarajoitukset ovat hajanaisia.
Kadunvarsilla on pitkäaikaista pysäköintiä, joka heikentää
asiointipaikkojen kiertoa.
Pysäköinti on maksutonta pysäköintilaitosta lukuun ottamatta.

Lempäälän kuntakeskuksessa on käytössä pysäköintihalli, sekä kaksi maantasossa sijaitsevaa liityntäpysäköintialuetta. Keskusta-alueella on yhteensä noin 500 pysäköintipaikkaa, joista noin 250 on liityntäpysäköintipaikkoja. Sääksjärvellä on valtatie 3:n varressa liityntäpysäköintialue, jossa on noin 60 autopaikkaa. Muu pysäköinti Sääksjärvellä perustuu pääosin rajoittamattomaan kadunvarsipysäköintiin. Nykytilanteessa pysäköinti on käyttäjille maksutonta pysäköintilaitosta lukuun ottamatta.

Lempäälän keskustan alueella on tällä hetkellä on runsaasti erilaisia aikarajoituksia ja pysäköintikäytäntöjä, jotka vaikeuttavat pysäköintipaikkojen tehokasta käyttöä. Kuntakeskuksen ensisijaisena pysäköintiratkaisuna toimii pysäköintilaitos.

Liityntäpysäköintialueita tulee kehittää, jotta ne palvelevat paremmin liityntäpysäköinnin tarpeita.

Pysäköintirajoitusten kehittäminen ja yhtenäistäminen ovat keskeisiä toimenpiteitä, joilla voidaan parantaa sekä keskustan että Sääksjärven pysäköintijärjestelmää ja vastata kasvavan kunnan tarpeisiin.

Pysäköintilaitos

Puomiton ja 301 paikkainen pysäköintihalli sijaitsee Lempäälä-talon yhteydessä. Keskusta-alueella on reaaliaikaiset pysäköintitieto- opasteet ja viitoitus pysäköintihalliin. Käytössä olevassa Moovy-palvelussa on 25 prosentin liityntäpysäköintialennus. Kunnassa asioiville on tunnin ilmainen pysäköinti.

Pysäköintilaitosta ympäröivien kiinteistöjen velvoitepaikat on järjestetty B-osakkeina, ja sopimuspysäköintipaikkoja on osoitettu asukkaille, yrittäjille, huoltoajolle sekä kuntakonsernin työntekijöille.

Lempäälä-talon ympäristössä on käytössä pysäköintikiekolla 30 minuutin ja 2 tunnin kadunvarsi asiointi pysäköintipaikkoja, joiden käyttöaste on korkeaa.

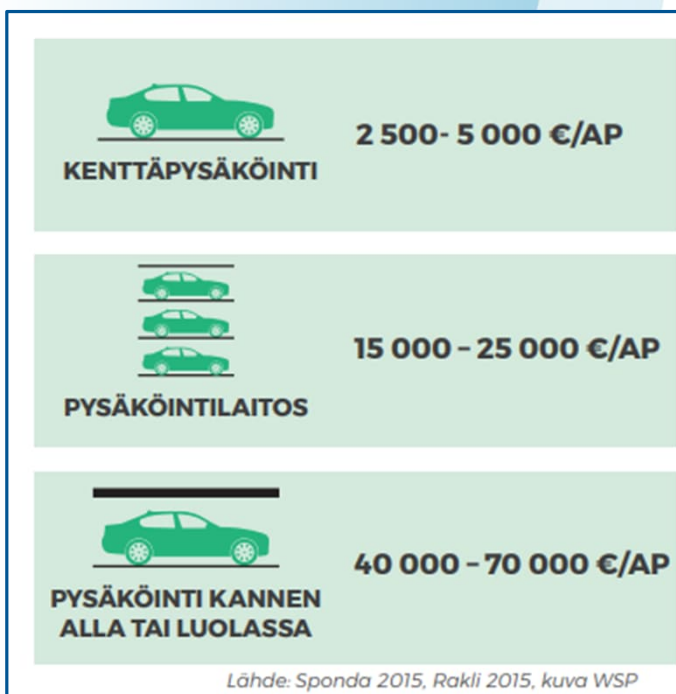

Pysäköinnin kustannukset ja ohjauskeinot

Ilmaista pysäköintiä ei ole olemassa, maksutonta on. Pysäköinnin kustannukset ovat aina jonkun maksettavana tai osana muita tuotteita.

Pysäköintipaikan kustannukset muodostuvat rakentamisesta, operoinnista, ylläpidosta ja kunnossapidosta. Yhden pysäköintipaikan kustannukset voivat olla jopa 70 000 euroa, joten on yhteiskuntataloudellisesti tärkeää arvioida pysäköintipaikkojen aito tarve.

Optimaalisesti pysäköintipaikan kustannukset maksaisi käyttäjä. Asuinrakentamisessa pysäköinnin kustannukset sisällytetään asuntojen hintoihin riippumatta siitä, omistaako asukas auton. Keskustan kadunvarsipysäköinti rahoitetaan pääosin verovaroin, sillä asiointipysäköinnin maksut harvoin kattavat rakentamisen ja ylläpidon.

Pysäköinnin järjestämisen kustannuksia
(Pysäköinti 2.0, 2019)

Pysäköintiohjelma

Helppo käyttäjälle, tehokas kunnalle ja tilaa säästävä kaupunkirakenteelle

1

Helppo palvelu

Selkeä opastus, digitaaliset ratkaisut ja sujuva asiointi

2

Tehokas käyttö

Korkea käyttöaste. Nimeämättömät paikat, vuorottaiskäyttö ja seuranta

3

Rakenteellinen pysäköinti

Keskustan rakentamisen mahdollistaja

4

Kestävä normi

Joustot pyöräilyllä, yhteiskäytöllä ja keskittämällä

5

Selkeä valvonta

Tehokas ja asiakaslähtöinen

6

Toimiva liityntä

Digitaalinen osa matkaketjua

Mitä ohjelma tarkoittaa kuntalaiselle

Sujuva asiointi, turvattu asukaspysäköinti ja riittävästi paikkoja

1

Asiointi pysyy sujuvana

Keskustan lyhytaikainen pysäköinti säilyy maksuttomana. Ensimmäinen tunti pysäköintilaitoksessa on jatkossakin ilmainen kunnassa asioiville.

2

Asukaspysäköinti turvataan

Aikarajoitukset koskevat katujen asiointipaikkoja, eivät asukkaiden omia pysäköintipaikkoja.

3

Riittävyys ennen rajoituksia

Käyttöastetta seurataan säännöllisesti. Rajoituksia otetaan käyttöön vain siellä, missä ne parantavat saatavuutta.

1. Helppo palvelu

Pysäköintipaikoista, niiden sijainnista ja käyttörajoituksista tarjottavan tiedon tulee olla käyttäjälle selkeää. Erityistä huomiota tulee kiinnittää pysäköintilaitosten ja yleisten pysäköintialueiden opastukseen.

Digitaalisilla ratkaisuilla parannetaan pysäköintipalveluiden laatua, saavutettavuutta ja käyttöastetta.

Pysäköinnin digitaalinen kehittäminen perustuu seudulliseen pysäköintitietokantaan, joka sisältää tiedot pysäköintipaikkojen sijainnista, kapasiteetista, käyttörajoituksista ja saatavuudesta. Pysäköintitieto tukee pysäköinnin tehokasta käyttöä, seuranta ja käyttäjäpalveluiden kehittämistä.

Sähköautojen latausmahdollisuuksien lisäämistä selvitetään osana yleisiä pysäköintialueita ja uusia pysäköintilaitoshankkeita.

Jalankulun opastusta kehitetään joukkoliikenteen solmukohdissa ja vilkkaimpien pysäkkien ympäristössä matkaketjujen sujuvoittamiseksi.

2. Tehokas käyttö

- Kadunvarsi palvelee ensisijaisesti asiointia
- Nopea kierto palvelujen läheisyydessä
- Pitkäaikainen asukaspysäköinti tonteille ja pysäköintilaitoksiin
- Aikarajoitukset yhtenäistetään ja niitä tarkennetaan
- Rajoittamaton pysäköinti siirtyy vaiheittain ydinkeskustan ulkopuolelle
- Maksullisuutta voidaan tarkastella maankäytön tiivistyessä
- Käyttöasteen seuranta ohjaa kehittämistä ja investointeja
- Pysäköintiluvat siirtyvät sähköiseen lupajärjestelmään

Kuntakeskuksen ja Sääksjärven vyöhykkeillä kadunvarsipysäköinti on lyhytaikaista, rajoitettua ja valvottua, muualla rajoituksia sovelletaan tapauskohtaisesti kysynnän mukaan.

Kunta seuraa pysäköintialueiden käyttöastetta ja käyttäjäryhmiä, ja tietoa hyödynnetään järjestelmän kehittämisessä ja investoinneissa. Pysäköintiluvat siirtyvät vaiheittain sähköiseen lupajärjestelmään.

Pysäköinti ohjaa liikkumistottumuksia. Keskitetyt ja rakenteelliset ratkaisut vapauttavat kaupunkitilaa sekä tehostavat yhteiskäyttöä ja pyöräpysäköinnin integrointia.

2.1 Pysäköintivyöhykkeet: Lempäälän keskustan alue

Lempäälän keskustan pysäköintialueilla asumiseen liittyvä pysäköinti järjestetään ensisijaisesti omille tonteille tai keskitettyihin pysäköintiratkaisuihin, kuten LPA-alueille. Velvoitepaikat suositellaan sijoitettavaksi yhteisille keskitetyille pysäköintialueille.

Kartan osoittamalla vyöhykkeellä kadunvarsipysäköinti on rajoitettua välillä 0,5-4h, klo 8-18 arksin.

Lyhytaikainen asiointipysäköinti priorisoidaan kadunvarsipaikoilla palveluiden läheisyydessä.

Vyöhykkeellä sijaitsevat kiinteistöt ja muiden alueiden sisäiset rajoitukset käsitellään erikseen tarkemman suunnittelun kautta, mutta samoja pysäköinninhallinnan periaatteita noudattaen.

2.2 Pysäköintivyöhykkeet: Sääksjärvi

Sääksjärven kehittämistä koskevat pysäköinnin tiivistämisen tavoitteet kuten kuntakeskuksessakin, sillä alue on tunnistettu seudulliseksi muutospainealueeksi seuraavan 15 vuoden aikana.

Kartan osoittamalla vyöhykkeellä kadunvarsipysäköinti on rajoitettua välillä 4-8h, klo 8-18 arkin.

Pysäköinnin rakenteelliset ratkaisut ovat pitkällä aikavälillä välttämättömiä, sillä tiivistyvän keskusta-alueen tavoitteelliseksi asukasmääräksi on myös asetettu yleissuunnitelmassa noin 1500 uutta asukasta ja kilometrin etäisyydellä asemasta lähes 4000 asukasta. Sääksjärven yleissuunnitelmassa tavoitteena on kuitenkin ollut myös pintapysäköinti ja edullisemmat kaksitasoiset maastonmuotoihin perustuvat halliratkaisut.

Tampereen kaupunkiseudun kasvaminen ja kehittyminen luo painetta tiivistää maankäyttöä ja tehostaa pysäköintiä kaupunkiseudulla. Sääksjärven maantieteellinen sijainnin ja toteutuvan juna-aseman myötä alue tulee profiloitumaan seudullisen joukkoliikenteen solmukohtana.

3. Rakenteellinen pysäköinti

Autopaikkatarve mitoitetaan maltillisesti keskustojen hyvän saavutettavuuden perusteella. Maantasoalueita kehitetään vaiheittain rakentamiseen tai niiden laatua parannetaan materiaali-, valaistus- ja viherratkaisuilla. Pysäköinti ei saa hallita kaupunkikuvaa. Suositaan keskitettyjä, tehokkaita laitoksia, joiden katutasoon voidaan sijoittaa liiketiloja ja palveluita.

Vuorottaispysäköintiä edistetään ja laitosten kapasiteetti kytketään asuinkerrostalojen velvoitepysäköintiin jolloin saadaan parempi käyttöaste, vähemmän uutta rakentamistarvetta.

Pysäköinnin sijoittuminen osoitetaan asemakaavoissa. Ydinkeskustan pysäköinti sijoittuu pääosin radan varren pysäköintilaitoksiin osana alueen melun- ja tärinätorjuntaa.

Hallit ajoitetaan alueen rakentamisen alkuvaiheeseen, jotta asuinkorttelit voivat rakentua. Suuren alkuinvestoinnin takaisinmaksu riippuu valvonnan onnistumisesta, ja pysäköintimaksut kohdentavat kustannukset niistä hyötyville. Rakenteellinen pysäköinti on maantasopysäköintiä kalliimpaa, joten paikkoja toteutetaan vain todellista tarvetta vastaava määrä. Samalla vapautuu maapinta-alaa rakentamiselle, viheralueille ja kävely-ympäristöille.

Keskitetty ratkaisu toimii vain, jos laitosten läheisyydessä ei ole laajasti maksutonta ja rajoittamatonta pysäköintiä. Kadunvarsipaikat palvelevat ensisijaisesti asiointia, vierailua ja yritystoimintaa.

3.2 Hallinta ja pysäköintiyhtiö

Pysäköinnin hallinnalla ohjataan paikkojen käyttöä ja liikkumistottumuksia. Mitä suurempi kysyntä, sitä tärkeämpää on ohjaus aikarajoituksilla ja hinnoittelulla. Nimeämättömät paikat nostavat käyttöastetta ja parantavat kiertoa.

Tavoitteena on vähentää tarpeetonta ajoneuvoliikennettä sekä edistää pyöräilyn, joukkoliikenteen ja liityntäpysäköinnin edellytyksiä ja varautua sähköisen liikenteen yleistymiseen.

Rakenteellisen pysäköinnin kytkentä velvoitepysäköintiin on Lempäälässä jo toteutunut toimi. Kunnan pysäköintiyhtiö tarjoaa vapaaksiosto-oikeutta, ja asukkaat sekä työntekijät sopivat pysäköinnistä suoraan yhtiön kanssa. Myös maantason pysäköintialueita kehitetään jatkossa pysäköintiyhtiön toimesta.

Pyöräpysäköinnin rooli on merkittävä, ja sen laadukasta toteutusta ohjataan kaava- ja rakennuslupavaiheissa.

4. Kestävä Pysäköintinormi

Pysäköintipolitiikka on keskeinen osa kaupunkiympäristön kehittämistä. Monet kaupungit ovat viime vuosina väljentäneet pysäköintinormejaan erityisesti joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavilla alueilla.

Pysäköintipolitiikassa määritellään pysäköinnin tavoitteet, periaatteet, kehittämistoimenpiteet sekä asemakaavoituksessa käytettävät pysäköintinormit. Normit luovat yhtenäiset lähtökohdat pysäköinnin suunnittelulle. Myös asumismuoto vaikuttaa pysäköintipaikkatarpeeseen. Vuokra-asumisella ja erityisasumisella on pienempi pysäköintipaikkavaatimus.

Kuntakeskuksessa ja Sääksjärven alueella virallisena pysäköintinormina käytetään Tampereen kaupunkiseudun pysäköintiperiaatteiden mukaisia auto- ja pyöräpysäköintinormeja. Muilla nauhataajaman alueilla ja autovyöhykkeillä voidaan käyttää seudullisia toimenpidesuosituksia näitä vastaavilla vyöhykkeillä.

Asuntosuunnittelussa painotetaan etäisyyttä ja kulkuyhteyttä asunnon ja pysäköintipaikan välillä ympäri vuoden ja eri elämäntilanteissa. Esteettömyys, lastenkuljetus, raskaat kantamukset otetaan huomioon. Keskitetyissä ratkaisuissa varmistetaan saattoliikenteen mahdollisuus asunnon läheisyydessä.

Pysäköintinormeja voidaan joustavoittaa esimerkiksi pyöräpysäköintipaikkojen määrän lisäämisen tai laadun parantamisen, yhteiskäyttöautojen, vuorottaispysäköinnin, keskitetyn pysäköinnin sekä paikkojen nimeämättömyyden perusteella.

Pysäköinnin suunnittelussa on huomioitava myös alueiden erilaiset ominaisuudet ja käyttötarkoitukset. Pysäköintinormien keventäminen edellyttää alueita, joilla palvelut, joukkoliikenne sekä kävely- ja pyöräily-yhteydet mahdollistavat vähäautoisemman elämäntavan. Lempäälässä voidaan harkita kokeiluluonteisesti autottomia tai vähäautoisia kortteleita erityisesti voimakkaasti kehittyvillä alueilla.

5. Selkeä valvonta

Pysäköinninvalvonnan toiminta-aikojen määrittely käyttöastetta vastaaviksi.

Pysäköinninvalvonnan resurssien tehostaminen pysäköintijärjestelmien kehittämisen yhteydessä.

Valvonnan tarkoitus on turvata pysäköintipaikkojen saatavuus asioiville ja asukkaille. Valvonta kohdistuu ydinkeskustan ja Sääksjärven keskustoihin. Virhemaksujen määrä on toiminnan mittari, ei tavoite.

Väärinpysäköidyistä ajoneuvoista on nauhataajaman alueella haittaa muun muassa katujen avaruuden ja muun kunnossapidon sujuvuudelle. Kuntalaisilta tulee säännöllisesti palautteita väärinpysäköidyistä ajoneuvoista sekä haitallisesta kadunvarsipysäköinnistä.

Pysäköinninvalvonta on keskeinen osa pysäköinnin hallintaa ja liikennejärjestelmän toimivuutta. Valvonta kohdistetaan ensisijaisesti alueille, joissa pysäköinnin ohjausmenetelmiä on käytössä, jotta niiden vaikuttavuus voidaan varmistaa. Vuonna 2020 käyttöön otettu kunnallinen pysäköinninvalvonta on parantanut kuntakeskuksen pysäköintitilannetta. Lempäälässä pysäköinninvalvonta toteutetaan yhteistyössä Kangasalan kaupungin kanssa. Kunnan alueella määrätään vuosittain noin 800–1100 pysäköintivirhemaksua. Maankäytön kehittyessä ja pysäköinninhallinnan vaatimusten kasvaessa valvontaresurssien lisääminen on pitkällä aikavälillä tarpeen, jotta liikenneympäristö säilyy turvallisena ja sujuvana.

6. Toimiva Liityntä

Liityntäpysäköintiä kehitetään Tampereen kaupunkiseudun liityntäpysäköintiperiaatteiden mukaisesti osana seudullista liikennejärjestelmää. Tavoitteena on varmistaa, että liityntäpysäköintipaikat palvelevat ensisijaisesti joukkoliikenteen käyttäjiä, sekä tukevat matkaketjujen sujuvuutta.

Liityntäpysäköinnin hallintaa kehitetään digitaalisilla ratkaisuilla, jotka voidaan kytkeä osaksi muuta pysäköintijärjestelmää. Tällaisia ratkaisuja voivat olla esimerkiksi rekisterikilpitunnistus, sähköiset lupa- ja maksujärjestelmät sekä joukkoliikenteen käyttöön perustuva tunnistautuminen. Näiden avulla voidaan kohdentaa liityntäpysäköintipaikat tehokkaasti niiden varsinaisille käyttäjille.

Liityntäpysäköinnin kehittämisessä tehdään tiivistä yhteistyötä seudullisen joukkoliikenneviranomaisen (Nysse) kanssa. Joukkoliikenteen lipputuotteisiin ja käyttäjätunnistukseen liittyvät ratkaisut voivat tukea liityntäpysäköinnin tarkoituksenmukaista käyttöä ja palvelutason kehittämistä.

Kuntakeskuksen ja Sääksjärven jalankulkuvyöhykkeillä sijaitsevien liityntäpysäköintialueiden hallinnointi keskitetään pysäköintiyhtiölle pysäköintijärjestelmän yhtenäisen kehittämisen, ylläpidon ja seurannan varmistamiseksi.

Kadunvarsipysäköinti on aikarajoitettua ja palvelee asiointiliikennettä.

6.1 Liityntäpysäköinti

Liityntäpysäköinnin kehittämisen taustalla on mm. seudulle suuntautuvan autoliikenteen kasvun hillitseminen ja kestävien kulkumuotojen edistäminen. Tampereen liityntäpysäköinnin kehittämissuunnitelmassa 2040 on tunnistettu tarve etelän pääsuunnan sisääntuloväylän liityntäpysäköinnin kehittämiseksi.

Liityntäpysäköinnin laadukkaat sekä tehokkaat ratkaisut parantavat matkaketjujen sujuvuutta ja antavat hyvät edellytykset joukkoliikenteen käytölle päivittäisissä matkoissa. Liityntäpysäköintipaikkojen uudistaminen on huomioitu osana asemanseutujen kehittämistä valtion sekä kaupunkiseudun kuntien välisessä MAL 5 –sopimuksessa.

Sääksjärven asema vahvistaa alueen seudullista merkitystä. Aseman valmistuminen ja lähijunaliikenteen käynnistyminen lyhentävät matka-aikaa Tampereen keskustaan merkittävästi ja tekevät liityntäpysäköinnistä houkuttelevan. Analyysin mukaan asema voisi houkutella jopa 1 800 liityntäpysäköitsijää.

Liityntäpysäköinnin kapasiteetti mitoitetaan ohjelmakautta pidemmälle lähijunaliikenteen kasvava kysyntä huomioden. Aluevaraukset turvataan kaavoituksessa.

Liityntäpysäköijät ovat lähialueen asukkaita ja pendelöiviä työmatkalaisia.

- Muodostavat 90% kaikista pysäköijistä
- Pysäköivät rutiininomaisesti arkipäivisin
- Asuvat alle 30 min matkan päässä liityntäpysäköintialueesta (85% pysäköijistä)
- Tulevat kotoa ja menevät työ- tai opiskelupaikalle
- Saapuvat aamulla klo 6-9 ja pysäköivät keskimäärin 8 tunniksi

Liityntäpysäköijän määritelmä (Eteläisen Tampereen liityntäpysäköintiselvitys, 2024)

Pysäköintiohjelman painopisteet ja seuranta Lempäälässä

Pysäköintiohjelma luo yhteisen pitkän aikavälin tahtotilan pysäköinnin kehittämiseksi.

Pysäköintiohjelman painopiste on kuntakeskuksen ja Sääksjärven alueiden kehittämisessä. Ohjelma tukee kuntastrategian tavoitteita, myönteistä kuntakehitystä, tehokasta maankäyttöä sekä eheän ja vetovoimaisen yhdyskuntarakenteen muodostumista.

Ohjelman toteuttaminen parantaa nykyisen ja tulevan pysäköinti-infrastruktuurin käyttöä sekä tukee tiiviimpää ja toimivampaa yhdyskuntarakennetta. Keskitetyt pysäköintiratkaisut, sujuvat liityntäpysäköintiyhteydet ja laadukas pysäköinnin opastus edistävät kestävästä liikkumisesta, keskustojen elinvoimaa ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Samalla ne lisäävät täydennysrakentamisen houkuttelevuutta sekä vähentävät pysäköinnin aiheuttamaa tilankäyttöä.

Pysäköintiohjelma toteutuminen edellyttää ohjelman tavoitteiden, painopisteiden, vastuutahojen, aikataulujen ja seurantamittareiden määrittämistä sekä keskeisten sidosryhmien osallistamista, johdonmukaista toteuttamista sekä seuranta.

Pysäköintiohjelmaa suositellaan päivitettäväksi valtuustokausittain ja täydentämään tarpeen mukaan uusilla aluekohtaisilla linjauksilla.

